

Kalkkisiemenkotilo

Otandad grynsnäcka

Vertigo genesii

Luontodirektiivin laji (liite II)
BOR suojelutaso ei tiedossa

Koodi: 1015

Rauhoitettu (LSA 471/2013)
Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 471/2013)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Luonnehdinta

Kalkkisiemenkotilo on pieni maalla elävä nilviäislaji. Kuoren korkeus on 1,7–2,1 mm ja leveys 1,2 mm. Kuori on vaaleanpunaruskea, muodoltaan munamainen ja lievästi tynnyrimäinen. Sen kiiltävässä pinnassa on hyvin hentoja, epäsäännöllisiä uurteita. Kuori kiertyy kuoren suuaukolta katsottuna oikealle noin viisi kierrosta. Kuoren suu on yleensä hampaton. Kalkkisiemenkotilo syö oletettavasti mikroskooppisen pieniä leviä, sienirihmastoja ynnä muuta orgaanista ainesta. Muuten lajin biologiasta ja elintavoista tiedetään hyvin vähän.

Elinympäristö ja levinneisyys

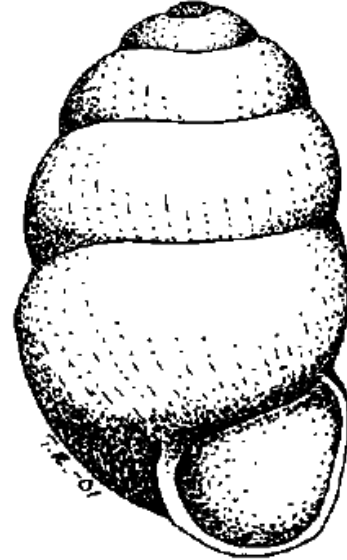
Kalkkisiemenkotilo on harvinainen kaikkialla levinneisyysalueellaan. Suomesta laji on löytynyt kolmelta alueelta: Kuusamosta, Urjalasta ja Kiiikalasta. Urjalasta laji on todennäköisesti hävinnyt. Kalkkisiemenkotilo elää lettomaisten soiden ja kosteiden lehtojen karikkeessa ja ruohostossa. Se suosii kalkkipitoisia alueita, joissa maaperän pH:n tulisi olla yli 6,5.

Nykytila ja uhkatekijät

Kaikki tiedossa olevat eri aikoina löydetty kalkkisiemenkotilon esiintymät sijaitsevat suojelualueilla, jotka on valittu myös Natura-alueiksi. Lajista on kuitenkin niin vähän havaintoja, ettei niiden perusteella voida tehdä päätelmiä lajin esiintymisestä, kannan muutoksista tai suojelutasosta.

Hoitosuositukset

Kalkkisiemenkotilon elinympäristöt, ja erityisesti niiden kosteusolot, tulee säilyttää ennallaan. Lajin biologiaa ja elintapoja tulee vielä selvittää, jotta voitaisiin arvioida lajin mahdollisesti tarvitsemia elinympäristön suojelu- tai hoitotoimia. On myös selvitettävä, onko lajilla muita esiintymiä nykyisten tiedossa olevien lisäksi.

Kuva: Terhi Rytteri

Lähteet

- Ilmonen, J., Rytteri, T. & Alanen, A. (toim.). 2001. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet – Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristö 510. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 177 s.
- Valovirta, I. 2003. The habitat and status of *Vertigo angustior*, *V. genesii*, and *V. geyeri* in Finland and nearby Russian Karelia (Gastropoda, Pulmonata: Vertiginidae). Teoksessa: Speight, M. C. D., Moorkens, E. A. & Falkner, G. (toim.). 2003. Proceedings of the Workshop on Conservation Biology of European *Vertigo* species. Heldia Münchner Malakologische Mitteilungen. Band 5 Sonderheft 7. 183 s. 85–94.
- Ympäristöhallinto. 2014. Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2007–2012. [Viitattu 26.2.2014.] www.ymparisto.fi/Luontodirektiivinlajiraportit.